

Sygnatura akt I C 1260/17

## WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

K., dnia 11-09-2017 r.

Sąd Rejonowy w Kaliszu I Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Katarzyna Porada-Łaska

Protokolant: sekretarz sądowy Katarzyna Bartosik

po rozpoznaniu w dniu 11-09-2017 r. w Kaliszu na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w Ł.

przeciwko E. K.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanej E. K. na rzecz powoda (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w Ł. kwotę 231,26 zł (dwieście trzydzieści jeden złotych 26/100) z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego naliczanymi od dnia 27.03.2017r., z tym zastrzeżeniem że wysokość tych odsetek nie może przekraczać odsetek maksymalnych za opóźnienie,
2. oddala powództwo w pozostałym zakresie,
3. rozdziela stosunkowo koszty procesu i z tego tytułu zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 108,00 zł,
4. nadaje wyrokowi rygor natychmiastowej wykonalności.

SSR Katarzyna Porada-Łaska

Sygn. akt I C 1260/17

## UZASADNIENIE

Powód (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w Ł. wniósł o zasądzenie od pozwanej E. K. kwoty 677,98 zł z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, z tym że w wysokości nie więcej niż odsetki maksymalne za opóźnienie.

Ponadto powód wniósł o zasądzenie od pozwanej kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu powód podał, że na podstawie umowy cesji i porozumienia zawartej z (...) Finanse sp. z o.o. nabył wierzytelność przysługującą temu podmiotowi w stosunku do pozwanej z tytułu umowy pożyczki nr (...), zawartej w dniu 6.05.2015 r.

Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Kaliszu.

Pozwana nie zajęła stanowiska w sprawie. Odpis pozwu i załączników oraz wezwanie na rozprawę zostało jej doręczone przez awizo.

Zarządzeniem z 14.06.2017 r. (k. 33) zobowiązano powoda do wyjaśnienia, co składa się na dochodzoną kwotę, do podania podstaw prawnych poszczególnych składników dochodzonej kwoty oraz do wskazania, czy i w jakim zakresie pozwana wywiązała się ze swojego zobowiązania oraz na poczet jakich zobowiązań zostały zaliczone jej ewentualne wpłaty w terminie 7 dni pod rygorem skutków z art. 6 k.c.

W piśmie z 13.07.2017 r. powód podnosił, iż pozwana dokonała łącznie na rzecz poprzedniego wierzyciela wpłaty 533,05 zł, zaliczonej: na prowizję 362,95 zł, obsługę w domu 95,78 zł, oprocentowanie 7,27 zł oraz – częściowo - na kapitał 67,05 zł. Nadto wyjaśniono, że w związku z opóźnieniem w spłacie naliczono koszty windykacyjne 45 zł oraz odsetki umowne 24,26 zł. Pozwana po cesji wierzytelności zapłaciła jeszcze 100 zł. Zatem do zapłaty pozostaje kapitał w wysokości 632,95 zł oraz koszty windykacji 45 zł.

### **Sąd ustalił następujący stan faktyczny:**

Na podstawie umowy cesji z 26.04.2016 r. oraz porozumienia z 31.05.2016 r. (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w Ł. nabył od (...) Finanse sp. z o.o.

wierzytelności według wykazu stanowiącego jeden z załączników do umowy. Jako jedna z wierzytelności wymieniona była wierzytelność mająca przysługiwać w stosunku do pozwanej.

(dowód: umowa przelewu z załącznikami i porozumienie k. 10-17, 21-23)

Zgodnie z umową z 6.05.2015 r. pozwanej udzielono pożyczki w wysokości 700 zł. Pozwana miała zwrócić wierzycielowi:

- 700 zł kapitału pożyczki
- 362,95 zł prowizji
- 7,27 zł oprocentowania
- 95,78 zł opłaty za obsługę pożyczki w doku.

Łącznie zobowiązanie pozwanej wyniosło 1.166,00 zł.

Umowa ta została wypowiedziana pismem z 3.12.2015 r.

(dowód: umowa k. 24-25, wypowiedzenie k. 26-27 )

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie wyżej powołanych dowodów, którym dał wiarę w całości.

### **Sąd zważył, co następuje:**

Zgodnie z art. 3 ust.1 ustawy z 12.05.2011 r. o kredycie konsumenckim (Dz. U. z 2011 r., Nr 126, poz. 715 ze zm.), przez umowę o kredyt konsumencki rozumie się umowę o kredyt w wysokości nie większej niż 255.550 zł albo równowartość tej kwoty w walucie innej niż waluta polska, który kredytodawca w zakresie swojej działalności udziela lub daje przyrzeczenie udzielenia konsumentowi. Za umowę o kredyt konsumencki uważa się w szczególności umowę pożyczki (art. 3 ust. 2 pkt 1 ustawy).

Powód podnosił, iż pozwana dokonała łącznie na rzecz poprzedniego wierzyciela wpłaty 533,05 zł, zaliczonej: na prowizję 362,95 zł, obsługę w domu 95,78 zł, oprocentowanie 7,27 zł oraz – częściowo - na kapitał 67,05 zł. Nadto wyjaśniono, że w związku z opóźnieniem w spłacie naliczono koszty windykacyjne 45 zł oraz odsetki umowne 24,26 zł. Pozwana po cesji wierzytelności zapłaciła jeszcze 100 zł. Zatem w ocenie powoda do zapłaty pozostaje kapitał w wysokości 632,95 zł oraz koszty windykacji 45 zł.

Powództwo podlega uwzględnieniu w części - co do kwoty 231,26 zł.

Pozwana miała zwrócić wierzycielowi:

- 700 zł kapitału pożyczki
- 362,95 zł prowizji
- 7,27 zł oprocentowania
- 95,78 zł opłaty za obsługę pożyczki w doku.

Łącznie zobowiązanie pozwanej wyniosło 1.166,00 zł.

Powód do zobowiązania doliczył jeszcze 45 zł kosztów windykacyjnych i 24,26 zł oprocentowania umownego.

Nie budzi wątpliwości, że strony zawarły umowę pożyczki oraz to, że pozwany tej pożyczki nie spłacił.

Zatem powodowi należy się:

- kwota niespłaconego kapitału 700 zł
- odsetki 7,27 zł i 24,26 zł
- koszty obsługi pożyczki w domu klienta 95,78 zł
- 37 zł prowizji tj. 5 % z sumy kapitału (700 zł ) i odsetek umownych (7,27 zł)

co łącznie daje 864,31 zł.

Pozwany poprzedniemu wierzycielowi zapłacił 533,05 zł, zaś obecnemu 100 zł tj. łącznie 633,05 zł. Po odjęciu tej kwoty od kwoty rzeczywiście należnej powodowi, zasądzeniu podlega 231,26 zł

Powództwo jest niezasadnie w zakresie 45 zł kosztów windykacyjnych oraz w zakresie prowizji przekraczającej 5 % z sumy kapitału (700 zł ) i odsetek umownych (7,27 zł).

Należy zwrócić uwagę na stosunek kwoty udzielonej pożyczki – 700 zł do żądanych przez powoda kosztów windykacji i prowizji; koszty te stanowią ponad 58 % udzielonej pożyczki, przy czym zaznaczyć trzeba, że pożyczka udzielona pozwanemu była oprocentowana.

Z uwagi na powyższe, ustalenie kosztów windykacji i prowizji zawarte w umowie, Sąd uznał za niedozwolone postanowienia umowne w rozumieniu art. 385<sup>1</sup> § 1 k.c. oraz nadużycie prawa na mocy art. 5 k.c.

W myśl powołanego powyżej przepisu postanowienia umowy zawieranej z konsumentem nie uzgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). Nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny. Jeżeli postanowienie umowy zgodnie z § 1 nie wiąże konsumenta, strony są związane umową w pozostałym zakresie. Nie uzgodnione indywidualnie są te postanowienia umowy, na których treść konsument nie miał rzeczywistego wpływu. W szczególności odnosi się to do postanowień umowy przejętych z wzorca umowy zaproponowanego konsumentowi przez kontrahenta. Ciężar dowodu, że postanowienie zostało uzgodnione indywidualnie, spoczywa na tym, kto się na to powołuje.

Powód nie wykazał, że treść umowy w zakresie kosztów windykacji i prowizji była indywidualnie uzgodniona przez powoda z pozwanym.

Ustalanie tych opłat w tak dużej wysokości, jak powoływał to powód, ma charakter klauzuli abuzywnej. Czynności związane z przygotowaniem umowy pożyczki i jej obsługą, a także czynności windykacyjne nie generują kosztów w takiej wysokości; jest to kwota rażąco wygórowana, która wiąże się z uzyskaniem dodatkowego wynagrodzenia za świadczone usługi od konsumenta. Przedmiotowy zapis wzorca umowy kształtuje prawa i obowiązki konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami i jednocześnie narusza rażąco jego interesy. Rażące naruszenie interesów konsumenta należy rozumieć jako nieusprawiedliwioną dysproporcję praw i obowiązków na jego niekorzyść w określonym stosunku obligacyjnym. Natomiast działanie wbrew dobrym obyczajom (w zakresie kształtowania treści stosunku obligacyjnego) oznacza tworzenie przez partnera konsumenta takich klauzul umownych, które godzą w równowagę kontraktową stron takiego stosunku.

Za postanowienie umowne sprzeczne z dobrymi obyczajami uznać należy te, które godzą w równość kontraktową stron, a za naruszające interesy konsumenta w sposób rażący te wykazujące nieusprawiedliwioną dysproporcję na jego niekorzyść praw i obowiązków wynikających z umowy (por. wyrok Sądu Najwyższego z 13 sierpnia 2015r., I CSK 611/14).

Należy także podkreślić, iż postanowienia wzorców umownych o treści tożsamej z klauzulami analizowanymi na gruncie niniejszej sprawy zostały już wpisane do rejestru klauzul niedozwolonych prowadzonego przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Zwrócić trzeba uwagę także na fakt, iż ustalanie tak wygórowanych opłat z tytułu prowizji, czy też czynności windykacyjnych, prowadzi do apriorycznego przyjęcia odpowiedzialności odszkodowawczej konsumenta (por. wyrok SN z 4.03.2010r., I CSK 404/09). Doprowadza także w istocie do obejścia prawa w zakresie odsetek maksymalnych (por. wyrok SO w Gliwicach sygn. akt III Ca 116/16 publ. Portal Orzeczeń Sądów Powszechnych).

Jest oczywistym, że pożyczkodawca poniósł określone koszty związane z przygotowaniem, obsługą i windykacją przedmiotowej umowy. W ocenie Sądu koszty te nie mogą być jednak wyższe niż 5 % z sumy kwoty udzielonej pożyczki i należnych odsetek tj. 37 zł. Przyjęcie kosztów w takiej wysokości nie narusza interesów konsumenta i uwzględnia zasady dobrych obyczajów, przywracając proporcję praw i obowiązków stron umowy. Pomocniczym kryterium dla przyjęcia takiej a nie innej przysługującej pożyczkodawcy kwoty z tytułu prowizji i opłat windykacyjnych jest zapis zawarty w art. 7a nieobowiązującej już ustawy z dnia 20 lipca 2001 r. o kredycie konsumenckim (Dz. U. Nr 100, poz. 1081, z późn. zm.).

W świetle powyższych rozważań należy stwierdzić, iż powód musiałby udowodnić, iż faktycznie doszło do poniesienia tak wysokich kosztów obsługi pożyczki (generujących tak wysoką prowizję) i kosztów windykacji jakich się domaga, czego jednak nie uczynił.

O odsetkach od zasądzonej sumy orzeczono zgodnie z art. 481 i 482 § 1 k.c. zasądzając je od dnia wytoczenia powództwa.

Zaznaczyć jeszcze należy, iż beczynność pozwanego nie zwalnia Sądu z obowiązku krytycznego ustosunkowania się do twierdzeń pozwu. W razie nastroczających się wątpliwości co do prawdziwości twierdzeń powoda, Sąd przeprowadza z urzędu postępowanie dowodowe. Uznanie przez Sąd twierdzeń powoda za prawdziwe, nie zwalnia Sądu od obowiązku dokonania prawidłowej oceny zasadności żądania pozwu, opartego na twierdzeniach, ze stanowiska prawa materialnego (por. SN z 15.09.1967 r., II CRN 175/67, OSN 1968, Nr 8-9, poz. 142, SN z 1999-03-31, I CKU 176/97, opubl: Prokuratura i Prawo rok 1999, Nr 9, poz. 30). Kontrola w tym przedmiocie powinna dotyczyć zwłaszcza tego, czy nie wchodzi w grę nadużycie prawa podmiotowego według art. 5 k.c. (por. Komentarz do k.p.c. pod redakcją K. Piaseckiego, tom I, Wydawnictwo Beck, Warszawa 1996, s 1033-1034).

Mając powyższe na uwadze, orzeczono jak w pkt I i II wyroku.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 100 k.p.c.

W skład kosztów wchodzi opłata sądowa od pozwu w kwocie 30,00 zł, koszty zastępstwa procesowego w kwocie 270,00 zł i opłata skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17,00 zł. Na rzecz powoda zasądzono 34 % poniesionych przez niego kosztów procesu albowiem jedynie w takim zakresie proces wygrał.

Wobec tego orzeczono jak w pkt III wyroku.

O rygorze natychmiastowej wykonalności orzeczono na podstawie art. 333 § 1 p. 3 k.p.c. (pkt IV wyroku). SSR Katarzyna Porada - Łaska